

نام آموزشگاه : دبیرستان دخترانه امام حسین (ع)		اداره آموزش و پرورش ناحیه ۶ مشهد مقدس موسسه فرهنگی آموزشی امام حسین علیه السلام خرداد ۱۴۰۰		سوالات امتحان درس : علوم و فنون	
ساعت شروع : ۱۱ صبح	تاریخ امتحان : ۳ / ۱۷	رشته تحصیلی : انسانی	پایه تحصیلی : ده	امتحان نوبت دوم	
مدت امتحان : ۵۰ دقیقه	تعداد صفحات : ۲	تعداد سوالات : ۱۸	شماره صندلی :	نام و نام خانوادگی :	

ردیف	سؤال	بارم
	تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴ نمره)	
۱	چهار مورد از ویژگی های شعری سبک خراسانی در قلمرو فکری را بنویسید؟	۱
۰/۵	چه آثاری از فارسی باستان برجای مانده است؟	۲
۰/۵	موضوع کتاب شاهنامه ابومنصوری در چه موردی است؟	۳
۰/۵	منظور از سبک شخصی چیست؟	۴
۰/۵	ویژگی اصلی نثر موزون را بنویسید؟	۵
۱	چهار مورد از ویژگی های عمده نثر فارسی در قرن ۵ و ۶ را بنویسید؟	۶
	موسیقی شعر (۶ نمره)	
۲	بیت زیر را تقطیع هجایی کرده و به خط عروضی بنویسید بخور تا توانی به بازوی خویش که سعیت بود در ترازوی خویش	۷
۱	نشانه های هجایی هریک از کلمات زیر را بنویسید الف- آب ب- سیب	۸
۱	در بیت "کسی دانه نیک مردی نکاشت" الف- چه کلماتی قافیه هستند؟ ب- حروف قافیه را مشخص کنید؟	۹
۱	الف- آیا می توان کلمه "غلیظ" را با کلمه "خیز" هم قافیه کرد؟ ب- آیا قافیه کردن آنها درست است؟ توضیح دهید	۱۰
۱	در شعر " ای پادشه خوبان داد از غم تنهایی الف- حروف الحاقی قافیه کدام اند؟ ب- شاعر از کدام قاعده قافیه بهره برده است؟	۱۱

زیبایی شناسی (۶ نمره)

۲	در ابیات زیر جناس ها را معلوم کرده و نوع آن ها را بنویسید الف- پدر با پسر یکدگر را کنار ب- کنونت که چشم است اشکی بیار ج- گر مر او را این نظر بودی مدام د- مکن تا توانی دل خلق ریش گرفتند کرده غم از دل کنار زبان در دهان است عذری بیار چون ندیدی زیر مشتی خاک دام وگر می کنی می کنی بیخ خویش	۱۲
۱	در بیت "دل به امید روی او همدم جان نمی شود الف- آرایه موازنه است یا ترصیع؟ ب- دلیل خود را توضیح دهید	۱۳
۰/۵	دو کلمه بنویسید که با کلمه "مال" سجع متوازی درست کنند؟	۱۴
۱	در اشعار زیر واج آرایبی را مشخص کنید الف- پیش از اینت بیش از این اندیشه عشاق بود ب- خواب نوشین بامداد رحیل مهرورزی تو با ما شهره آفاق بود باز دارد پیاده را ز سبیل	۱۵
۰/۵	ارزش موسیقایی کدام سجع از همه بیشتر است؟	۱۶
۱	در بیت "نوح تویی روح تویی فاتح و مفتوح تویی الف- دو کلمه فاتح و مفتوح جناس دارند یا اشتقاق؟ ب- دلیل خود را توضیح دهید	۱۷
	کالبد شکافی متن (۴ نمره)	
	با توجه به متن زیر به سوالات پاسخ دهید پس من دنیا را بدان چاه پرآفت مانند کردم و موشان سیاه و سپید و مداومت ایشان بر بریدن شاخ ها بر شب و روز و آن چهار مار را به طبایع که عماد خلقت آدمی است و هرگاه که یکی از آن در حرکت آید زهر قاتل باشد و چشیدن شهد و شیرینی آن را مانند کردم به لذات این جهانی که فایده آن اندک و رنج آن بسیار است و ازدها را مانند کردم به مرجعی که از آن چاره نتواند بود. و هرآینه بدو باید پیوست و آن گاه ندامت سود ندارد و راه بازگشتن مهیا نیست الف- چهار مورد از ویژگی های فکری متن را بنویسید ب- متن را براساس قلمرو ادبی بررسی نمایید (چهار مورد)	۱۸

نام و نام خانوادگی مصحح/دبیر	نمره نهایی پس از رسیدگی به اعتراضات		نام و نام خانوادگی دبیر	تصحیح و نمره گذاری	
	با عدد	با حروف		با عدد	با حروف
امضاء :			امضاء :		

پاسخنامه علوم و فنون ادبی پایه دهم نوبت دوم

- ۱- روح شادی و نشاط و خوش باشی، شعر واقع گراست توصیفات طبیعی و ساده، معشوق عمدتاً زمینی است، روح حماسه جاری است اشعار پند امیز و اندرزگونه و ساده، مضمون اشعار حماسه پند و اندرز
- ۲- فرمان ها و نامه های شاهان هخامنشی
- ۳- تاریخ گذشته ایران
- ۴- شیوه بیان هر نویسنده یا شاعر
- ۵- بکارگیری سجع
- ۶- استفاده از آرایه های ادبی حذف افعال به قرینه کاربرد لغات مهجور ترکی مغولی اصطلاحات علمی و فنی رواج نثر داستانی تمثیلی عرفانی آوردن مترادفات توصیفات فراوان کاربرد آیات و احادیث استفاده از ترکیبات دشوار
- ۷- ب خ ر ت ا ت و ا ن ی ب با زو ی خیش
ک سع یت ب ود در ت را زو ی خیش
_ U _ _ U _ _ U _ _ U
۸- الف- آب- U _   ب- سیب- U _
۹- الف- نکاشت و برنداشت   ب- اشت
۱۰- الف- بله   ب- خیر زیرا شکل نوشتاری آن ها متفاوت است
۱۱- الف- یی   ب- قاعده ۱
۱۲- الف- کنار جناس همسان یا تام
ب- بیار و بیار جناس ناقص اختلافی یا ناهمسان
ج- دام و مدام جناس ناقص افزایشی یا ناهمسان
د- می کنی و می کنی جناس ناقص حرکتی یا ناهمسان
۱۳- موازنه
ب- تمام کلمه های مقابل هم (به جز دو کلمه روی و کوی) با یکدیگر سجع متوازن دارند
۱۴- سال، شال، بال
۱۵- الف- صامت ش
ب- مصوت کسره
۱۶- سجع متوازی
۱۷- الف- اشتقاق

ب- زیرا اختلاف دو کلمه در بیش از یک حرف است اما ریشه کلمات مانند هم می باشد.

۱۸- الف- شریف بودن انسان در میان مخلوقات، گران بها بودن لحظات عمر، پرهیز از خوشی های زودگذر، نگرش مثبت نسبت به جایگاه انسان و ...

ب- تضاد میان سیاه و سفید، بهره بردن از تمثیل، بکارگیری شبکه معنایی مانند شهد و شیرینی، تشبیه، تلمیح و ...